

کارکردهای اجتماعی حجاب

22 مرداد 1402

فاطمه سینایی، کارشناس مسائل اجتماعی

1- حجاب عامل استحکام خانواده

حجاب به دو طریق باعث تحکیم پیوند خانوادگی و استحکام خانواده‌هاست؛ اولین تأثیر حجاب در استحکام روابط خانوادگی در مرحله انتخاب همسر صورت می‌گیرد. **حجاب** باعث می‌شود که در حین انتخاب همسر، زیبایی‌ها و جذابیت‌های زن در چشم مرد جلوه نکند و او مبنای انتخاب خود را از ملاک زیبایی به ملاک‌های دیگری در زن تغییر دهد. واضح است که انتخابی که تنها از روی احساس صورت گرفته و صرف زیبایی زن را ملاک قرار می‌دهد از عمق زیادی برخوردار نخواهد بود. در این مواقع است که اگر بنا به یک اتفاق، زن زیبایی خود را از دست بدهد و یا مرد، زنی زیباتر از همسر خویش را پیدا کند بدون دریغ به سوی او گرایش پیدا خواهد کرد زیرا زیبایی برای او تعیین‌کننده بوده است. لذا در این‌گونه انتخاب‌ها است که مبنای زن و شوهری و محبت میان آنها بر پیوندهای استواری بنا شده است و زیبایی یا عدم زیبایی زن چندان خللی در این ارتباط ایجاد نخواهد کرد.

مردی که بیرون از خانه دائماً در معرض جلوه‌های زنان است و با تحریکات گوناگون مواجه می‌شود، کم‌کم از همسر خود دلسرد می‌شود و در نتیجه، محیط خانواده انسجام خود را از دست داده و سست و چه بسا متلاشی می‌شود، چرا که همسر او حد معینی از زیبایی دارد و همه جذابیت‌ها و زیبایی‌های ظاهری زنان خودآرا و جلوه‌فروشی را که در جامعه می‌بیند، ندارد و مرد خواه ناخواه اقدام به مقایسه زن خود با زنان دیگر می‌نماید و از محدودیت‌های ظاهری زن خود دلسرد می‌گردد. اگر بخواهیم بنیاد خانواده مستحکم باشد، باید مرد از معرض چنین جلوه‌هایی مصون بماند و برای این منظور زنان باید پوشیده و موقر در جامعه ظاهر شوند. این به سود خود زن هم هست.

2- حجاب باعث بقای انگیزه ازدواج

حجاب باعث حفظ انگیزه ازدواج و تن دادن مرد به مسئولیت‌ها و دشواری‌های تشکیل و اداره خانواده است. یکی از معضلاتی که امروز در جامعه وجود دارد این است که مردها تن به ازدواج نمی‌دهند. چون از طرفی تأمین هزینه اداره زندگی و مسئولیت‌های دشوار اداره خانواده، کار سنگینی است و از طرف دیگر وقتی زنان خود را آرایش می‌کنند و در جامعه عرضه می‌نمایند و به آسانی خود را در دسترس مردان قرار می‌دهند، مرد دلیلی برای تن دادن به مسئولیت‌های سخت و دشوار اداره خانواده نمی‌بیند. بازار آزاد لذت‌جویی‌های جنسی، خواسته‌های او را تأمین می‌کند. بدون اینکه آن دردسرهای و هزینه‌ها و مشکلات را داشته باشد. لذا اگر بخواهیم انگیزه تشکیل خانواده باقی بماند، باید راه کامیابی‌های جنسی به شکل غیر اخلاقی در جامعه بسته باشد و بازار لذت‌جویی‌ها تعطیل شود و زن به هنگام حضور در جامعه، باید پوشیدگی، وقار، متانت و سنگینی خود را حفظ کند، تا تنها راه تأمین این نیاز حیاتی برای مرد، تشکیل خانواده باشد.

این تصور که حجاب باعث می‌شود زنان امکان حضور فعال در جامعه را نداشته باشند با روح حاکم بر اصل حجاب در اسلام تضاد دارد. حجاب در دین اسلام دارای یک سری ضوابط و حدود مشخص است که به هیچ عنوان مانع حضور فعال زن در جامعه نیست. دین اسلام به هیچ وجه نگفته است که زنان باید در خانه محصور شوند یا هنگامی که در جامعه حاضر می‌شوند طوری خود را بپوشانند که دیگر قادر به انجام هیچ گونه فعالیت نباشند. اسلام مخالف محصور کردن زن در درون خانه است و حتی انجام کارهای داخل خانه را جزو تکالیف زن نمی‌شمارد و به حجاب زنان نیز صورت تعدیل یافته‌ای بخشیده است تا زنان در عین حالی که رعایت تقوا و عفاف را در مواجهه با نامحرم لحاظ می‌کنند از انجام وظایف اجتماعی خود نیز باز نمانند.

نشاط جامعه در گرو نشاط افراد جامعه است و نشاط افراد جامعه نیز مستلزم جلوگیری از هدر رفتن انرژی‌های زائد و تنظیم آنها در یک چهارچوب خاص است. به عبارت دیگر افراد یک جامعه وقتی نشاط را تجربه خواهند کرد که تمامی نیازها علی‌الخصوص نیاز به محبت و عشق و نیز نیاز به روابط جنسی در آنها در یک چهارچوب مشخص برآورده شود و افراد احساس کمبود در نیازهای خود نداشته باشند. نکته مهمی را که در اینجا باید لحاظ کرد بحث نشاط جنسی افراد جامعه است که تنها و تنها در سایه رعایت حجاب از سوی زنان و محدود کردن روابط جنسی در چهارچوب خانواده امکانپذیر خواهد بود.

در واقع وقتی در جامعه زنان حجاب نداشته باشند و زیبایی‌های خود را بدون هیچ محدودیتی در اختیار مردان نامحرم در جامعه قرار دهند کم‌کم به دلیل بالا رفتن آستانه تحریک مردان جامعه، جذابیت‌های زنان برای آنها بی‌تأثیر خواهد شد و به همین دلیل در روابط جنسی هیچگونه لذتی باقی نخواهد ماند و به تبع آن نشاط جنسی در آن جامعه از بین خواهد رفت و در این حالت است که افراد به سمت تنوع‌طلبی در روابط جنسی گرایش پیدا می‌کنند. به همین دلیل اسلام قصد دارد با الزام حجاب به زنان، نیازهای عاطفی و جنسی افراد را از درون جامعه به چهارچوب خانواده منتقل کند تا با جلوگیری از به وجود آمدن این مشکلات باعث ایجاد آرامش روانی و سلامت جسمانی افراد و به تبع آن، نشاط جامعه شود.